

Tiedebarometri 2024 – liitteet

Taulukko 1. Kolme tärkeintä tiedettä ja sen kehitystä koskevan informaation lähdettä iän mukaan (%).

	Max. 30	31-39	40-49	50-59	60-69	70+
⁴¹ Sanomalehdet (painettu ja digi)41	50	55	58	64	71	
Radio (myös verkossa).....14	15	15	22	18	30	
Televisio (myös verkossa).....20	35	50	69	71	69	
Muut verkkosivut ja hakukoneet.....32	39	40	42	36	31	
Sosiaalinen media48	26	18	14	11	3	
Videopalvelut.....34	17	8	10	5	1	
Podcastit.....14	10	6	1	3	3	
Tietokirjallisuus14	19	19	13	15	29	
Tieteelliset julkaisut22	26	22	15	15	15	
Tiedekeskukset, tiedemuseot ja näyttelyt4	5	5	3	1	2	
Yleistajuiset tiedelehdet8	12	15	10	13	11	
Yleisötahtumat, seminaarit, luennot.....2	5	4	1	5	2	
Oma työ tai koulutus.....17	17	14	15	9	7	

Taulukko 2. Tieteen luotettavuuteen liittyviä mielipiteitä. Täysin + jokseenkin samaa mieltä olevien osuuksia. Mielipiteet puoluekannatuksen mukaan (%).

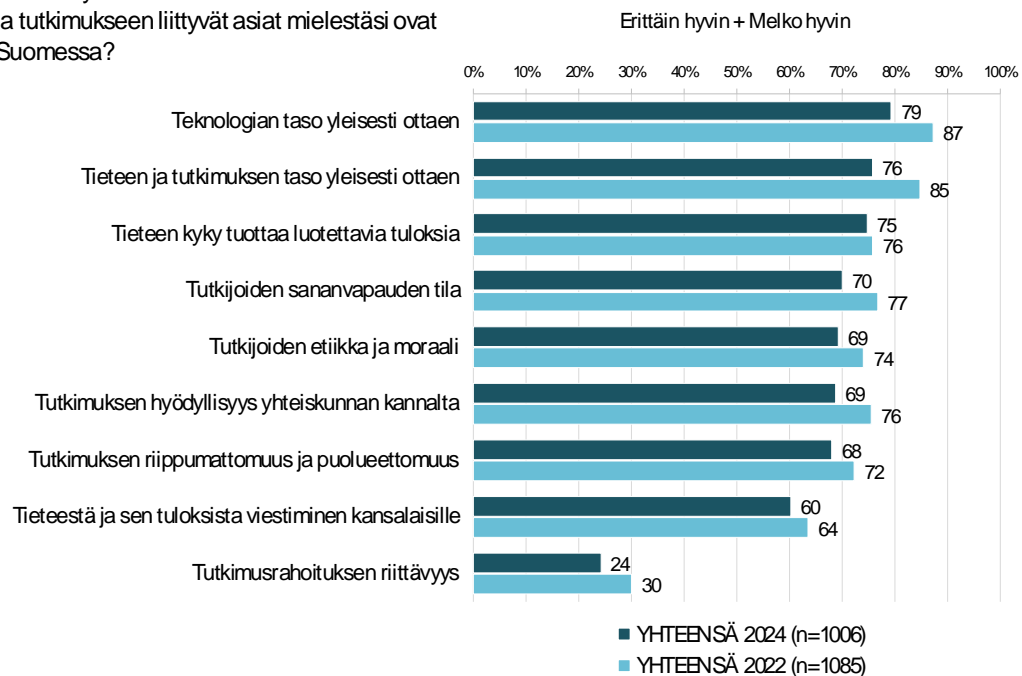
	SDP	PS	KOK	KESK	VIHR	VAS
Tieteeseen voi luottaa, koska tutkijat nojautuvat toiminnassaan eettisiin periaatteisiin. 79	51	70	71	81	73	
Tieteeseen voi luottaa, koska tutkijat tekevät työtään yhteiseksi hyväksi. 81	55	73	76	76	77	
Tieteeseen voi luottaa, koska tutkijat ovat riippumattomia. 72	40	61	70	76	71	
Ristiriitaisetkin näkemykset kuuluvat tieteeseen, eikä asiantuntijoiden erimielisyys siten kerro tieteen epäluotettavuudesta. 93	79	90	83	89	94	
Tieteeseen ei voi luottaa, koska tutkijat usein tekevät virheitä. 11	22	11	17	4	6	
Tieteeseen ei voi luottaa, koska tutkijat ovat tutkimuksissaan riippuvaisia rahoittajistaan. 27	60	31	23	26	32	
Tieteeseen ei voi luottaa, koska saman alan asiantuntijat voivat olla jostakin asiasta täysin eri mieltä. 19	42	23	23	16	8	

Taulukko 3. Luottamus yhteiskunnallisia instituutioita kohtaan. Hyvin + melko suurta -osuuksia. Mielipiteet puoluekannatuksen mukaan (%).

	SDP	PS	KOK	KESK	VIHR	VAS
Ammattikorkeakoulut.....	85	74	70	80	75	79
Ammattiyhdistysliike	77	29	11	30	54	78
Eduskunta	45	33	59	58	42	32
Euroopan unioni	56	12	63	32	67	55
Kansalaisjärjestöt	56	28	35	44	62	70
Kirkko	24	26	39	52	19	17
Media, tiedotusvälineet.....	73	32	61	62	65	51
Oikeuslaitos ja tuomioistuimet.....	82	58	83	80	81	68
Poliisi	83	79	87	89	78	58
Poliittiset puolueet	30	12	17	22	17	20
Puolustusvoimat	87	89	94	89	80	55
Suuryritykset.....	34	34	52	44	23	10
Valtiolliset tutkimuslaitokset	87	51	78	70	79	77
Yliopistot.....	89	61	87	79	88	89

Kuva 1.

Kuinka hyvin tai huonosti seuraavat tieteeseen ja tutkimukseen liittyvät asiat mielestäsi ovat Suomessa?

Taulukko 4. Kuinka hyvin tai huonosti eräät tieteeseen liittyvät asiat ovat Suomessa? Erittäin + melko hyvä -osuuksia. Mielenpitoet puoluekannatuksen mukaan (%).

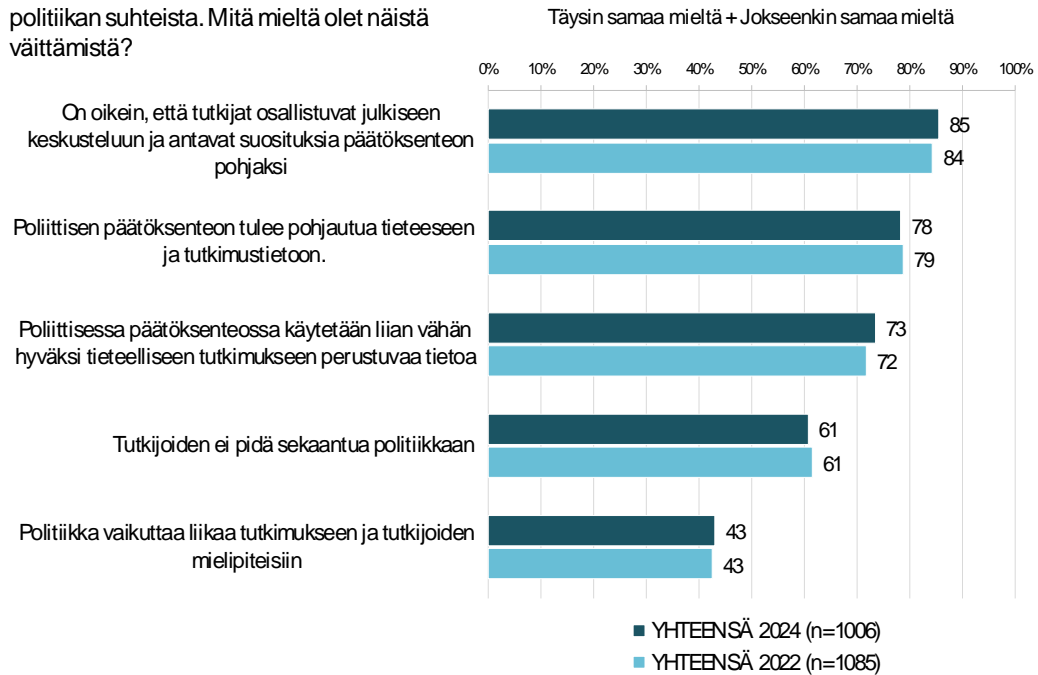
	SDP	PS	KOK	KESK	VIHR	VAS
Tieteen ja tutkimuksen taso yleisesti ottaen.....	82	68	81	74	77	80
Teknologian taso yleisesti ottaen	83	81	89	81	80	81
Tutkimuksen riippumattomuus ja puolueettomuus	80	52	82	69	76	71
Tutkijoiden etiikka ja moraali	80	53	71	69	81	83
Tutkijoiden sananvapauden tila.....	78	63	76	72	73	75
Tieteestä ja sen tuloksista viestiminen kansalaisille	66	55	70	71	54	57
Tutkimusrahoituksen riittävyys	20	35	32	29	16	14
Tieteen kyky tuottaa luotettavia tuloksia.....	81	61	81	82	82	84
Tutkimuksen hyödyllisyys yhteiskunnan kannalta.....	80	58	75	65	75	85

Taulukko 5. Tieteen ja yhteiskunnan väliseen suhteeseen liittyviä mielenpitoita (tekstejä muokattu). Täysin + jokseenkin samaa mieltä -osuuksia. Mielenpitoet puoluekannatuksen mukaan (%).

	SDP	PS	KOK	KESK	VIHR	VAS
Hyvinvointi maassamme riippuu tieteell./teknolog. tutkim. tasosta	84	69	79	77	87	76
Ilmastonmuutos tod. uhka, vaatii pol. päättäjiltä tehokkaita toimia.	85	46	76	76	95	96
Veronmaksajien rahoilla tehdään paljon hyödyttömiä tutkimusta.....	45	78	53	44	31	31
Jos valtion menot leikattava myös tutkimus- ja kehitysmenot supistettava kuten muitakin	29	75	46	44	29	19
Tutkimusvarat kohdennettava tal. parhaiten hyödynn. tieteenaloille.....	27	55	43	30	21	8
Tieteen edistymisen kannalta kesk. että tutkijat päättävät mitä/miten	66	54	52	58	65	74

Kuva 2.

Seuraavassa on muutamia väittämiä tieteen ja politiikan suhteista. Mitä mieltä olet näistä väittämistä?

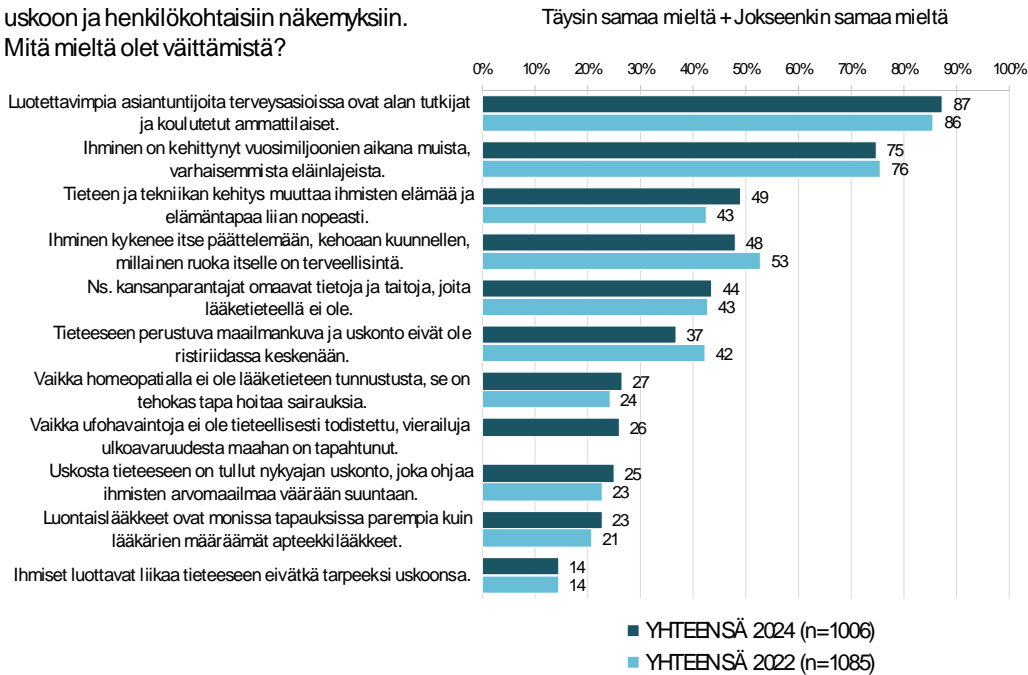

Taulukko 6. Poliitiikan ja yhteiskunnan väliseen suhteeseen liittyviä mielipiteitä (tekstejä muokattu). Täysin + jokseenkin samaa mieltä -osuuksia. Mielipiteet puoluekannatuksen mukaan (%).

	SDP	PS	KOK	KESK	VIHR	VAS
Pol. päätöksenteon tulee pohjautua tieteeseen ja tutkimustietoon.....	87	66	84	76	90	91
Tutkijoiden ei pidä sekaantua politiikkaan.	56	76	73	61	39	26
On oikein, että tutkijat osallistuvat julkiseen keskusteluun ja antavat suosituksia päätöksenteon pohjaksi...	91	78	89	74	95	92
Poliittisessa päätöksenteossa käytetään liian vähän hyväksi tiet. tutkimukseen perustuvaa tietoa.	82	60	81	67	89	86
Politiikka vaikuttaa liikaa tutkimukseen ja tutkijoiden mielipiteisiin.	39	55	36	41	34	42

Kuva 3.

Sitten vielä tieteestä arkielämään,
uskoon ja henkilökohtaisiin näkemyksiin.
Mitä mieltä olet väittämistä?

Taulukko 7. Tieteen ja arkielämän väliseen suhteeseen liittyviä mielipiteitä. Täysin + jokseenkin samaa mieltä -osuuksia. Mielipiteet asuinpaikkakunnan tyyppin mukaan (%).

	PK-seutu	Kaupunkimainen kunta	Taajaan asuttu kunta	Maaseutumainen kunta
Tieteen ja tekniikan kehitys muuttaa ihmisten elämää ja elämäntapaa liian nopeasti.....	45	49	53	54
Tieteeseen perustuva maailmankuva ja uskonto eivät ole ristiriidassa keskenään.....	39	36	42	29
Uskosta tieteeseen on tullut nykyajan uskonto, joka ohjaa ihmisten arvomaailmaa väärään suuntaan.....	22	24	24	38
Ihminen on kehittynyt vuosimiljoonien aikana muista, varhaisemmista eläinlajeista.....	81	76	70	63
Vaikka ufohavaintoja ei tieteell. todistettu, vierailuja Vierailuja ulkoavaruudesta maahan on tapahtunut.....	18	29	30	23
Ns. kansanparantajat omaavat tietoja ja taitoja, joita lääketieteellä ei ole.....	37	46	46	43
Luontaislääkkeet ovat monissa tapauksissa parempia kuin lääkärin määräämät apteekkilääkkeet.....	16	25	30	19
Vaikka homeopatialla ei ole lääketieteen tunnustusta, se on tehokas tapa hoitaa sairauksia.....	20	29	32	24
Ihmiset luottavat liikaa tieteeseen, eivätkä tarpeeksi uskoonsa.....	11	14	18	20
Luotettavimpia asiantuntijoita terveysasioissa ovat alan tutkijat ja koulutetut ammattilaiset.....	87	87	89	88
Ihminen kykenee itse päättämään, kehoaan kuunnellen, millainen ruoka itselle on terveellisintä.....	46	48	51	48

Taulukko 8. Suhtautuminen tekoälyyn ja sen soveltamiseen yhteiskunnassa. Mielipiteet puoluekannatuksen mukaan (%).

	SDP	PS	KOK	KESK	VIHR	VAS
Erittäin myönteisesti	8	7	14	8	6	8
Melko myönteisesti.....	46	34	58	42	46	32
Myönteisesti yht.....	54	41	72	50	52	40
Melko kielteisesti	27	35	17	28	25	43
Erittäin kielteisesti.....	7	18	3	12	9	8
Kielteisesti yht.	34	53	20	40	34	51
Ei osaa sanoa.....	12	5	8	10	14	9

Taulukko 9. Suhtautuminen tekoälyn sovelluksiin. Erittäin + melko myönteinen -osuuksia. Mielipiteet puoluekannatuksen mukaan (%).

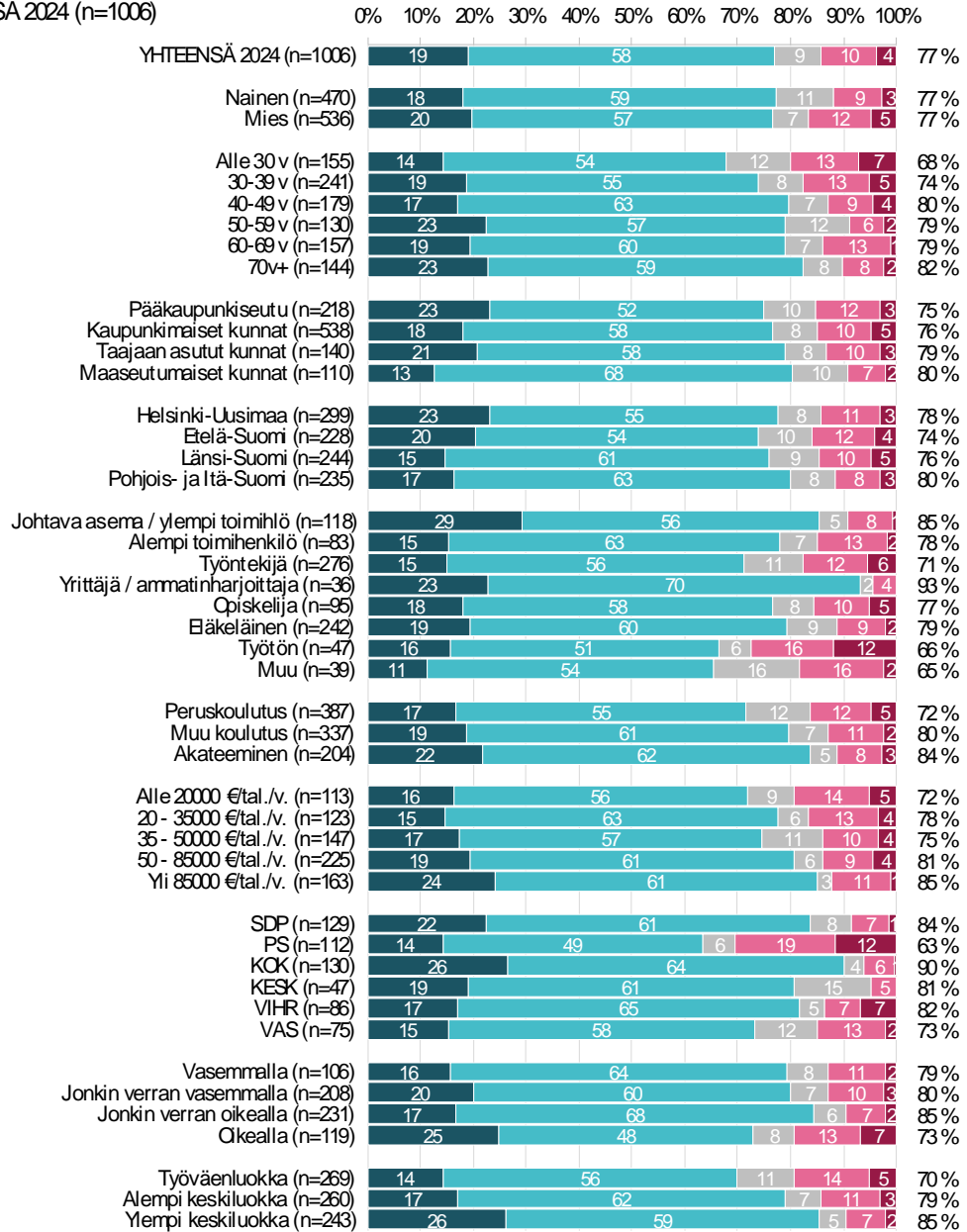
	SDP	PS	KOK	KESK	VIHR	VAS
Automaattiset aseet.....	20	25	17	12	5	3
Itseajavat autot	31	23	37	37	33	39
Hoivarobotit						
sosiaali- ja terveydenhuollossa	40	44	54	47	47	44
Neuvontarobotit ja botit						
asiakaspalvelussa	64	48	66	72	64	57
Kasvojentunnistus						
rajavalvonnassa	75	80	91	78	64	52
Kasvojentunnistus						
rikollisuuden torjunnassa.....	81	82	93	87	73	60
Robottien ja tekoälyn						
käyttö journalismissa	29	20	28	23	20	18
Tekoälyn käyttö opetuksessa.....	50	34	60	56	46	39
Työntekijöiden valinta						
tekoälyn avustamana	29	25	30	30	34	22

Kuva 4.

Miten arvioit tieteen ja tekniikan kehityksen muuttavan ihmisten arkielämää seuraavien 10–20 vuoden aikana?

Merkittävästi paremmaksi +
Jonkin verran paremmaksi

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

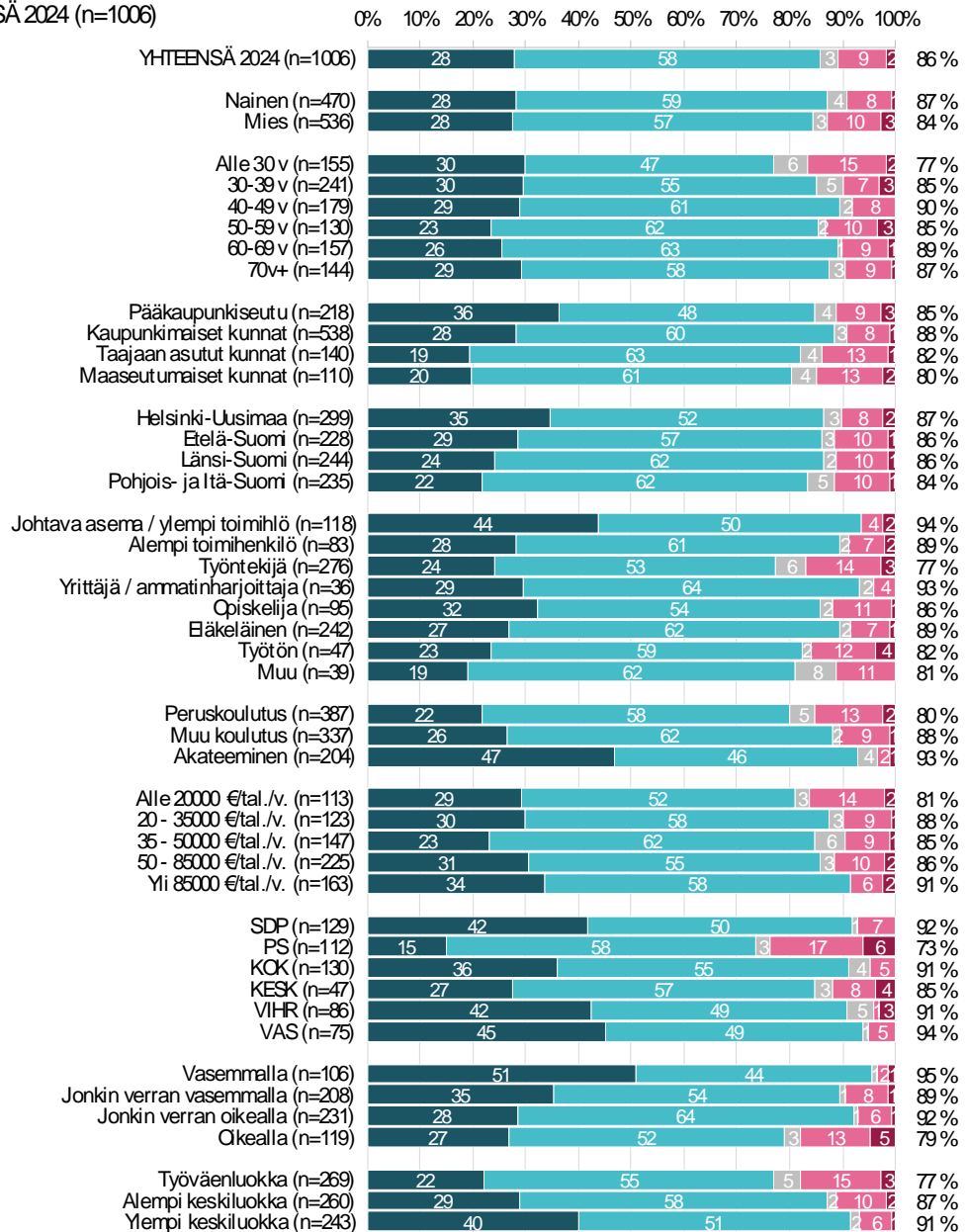
■ Merkittävästi paremmaksi ■ Jonkin verran paremmaksi ■ En osaa sanoa
■ Jonkin verran huonommaksi ■ Merkittävästi huonommaksi

Kuva 5.

Kuinka paljon yleisesti ottaen luotat tieteeseen ja tutkimukseen?

Erittäin paljon +
Melko paljon

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

■ Erittäin paljon ■ Melko paljon ■ En osaa sanoa ■ Melko vähän ■ Erittäin vähän

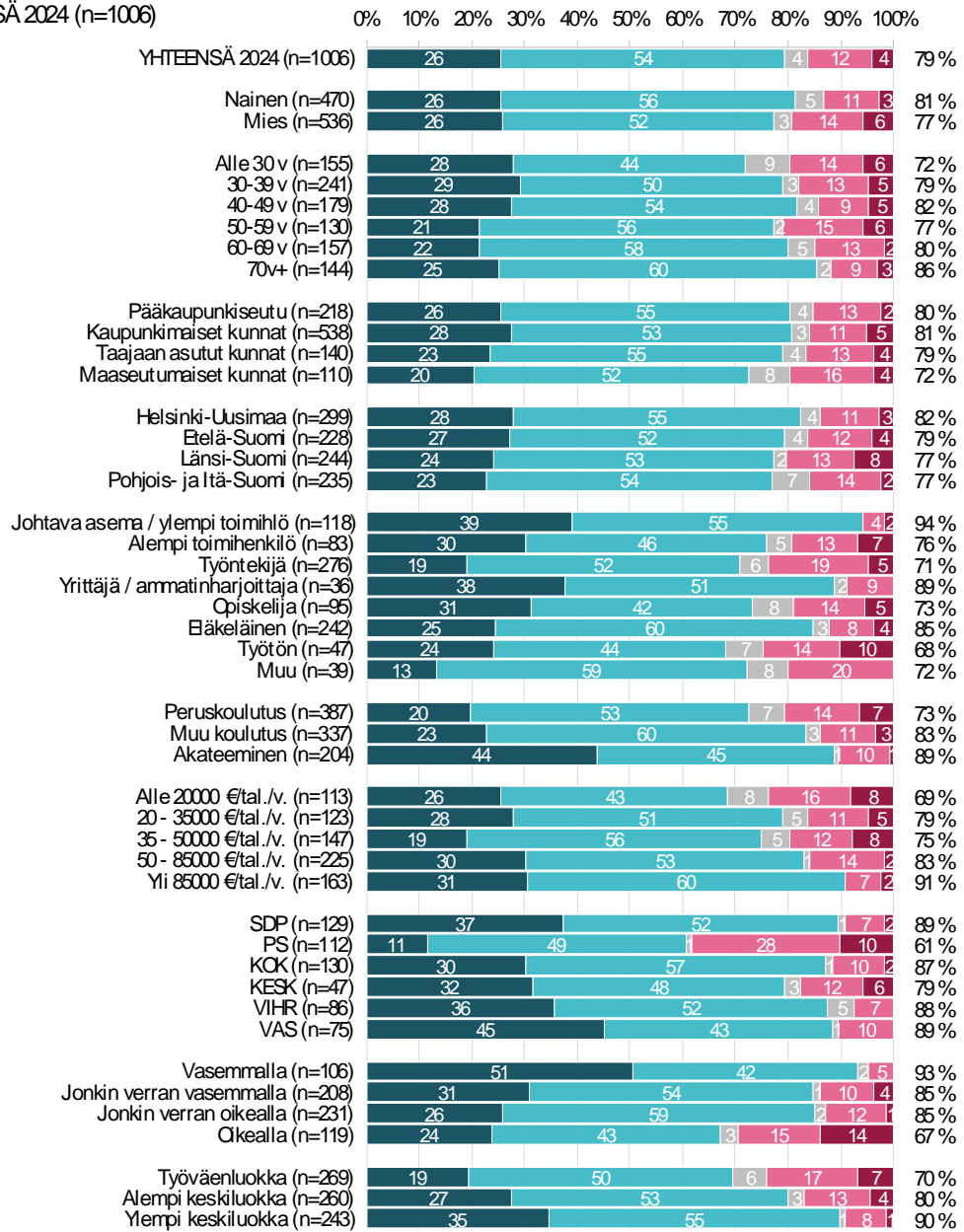
Kuva 6.

Seuraavassa on lueteltujoukko yhteiskunnallisia instituutioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Yliopistot

Hyin suurta +
Melko suurta

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

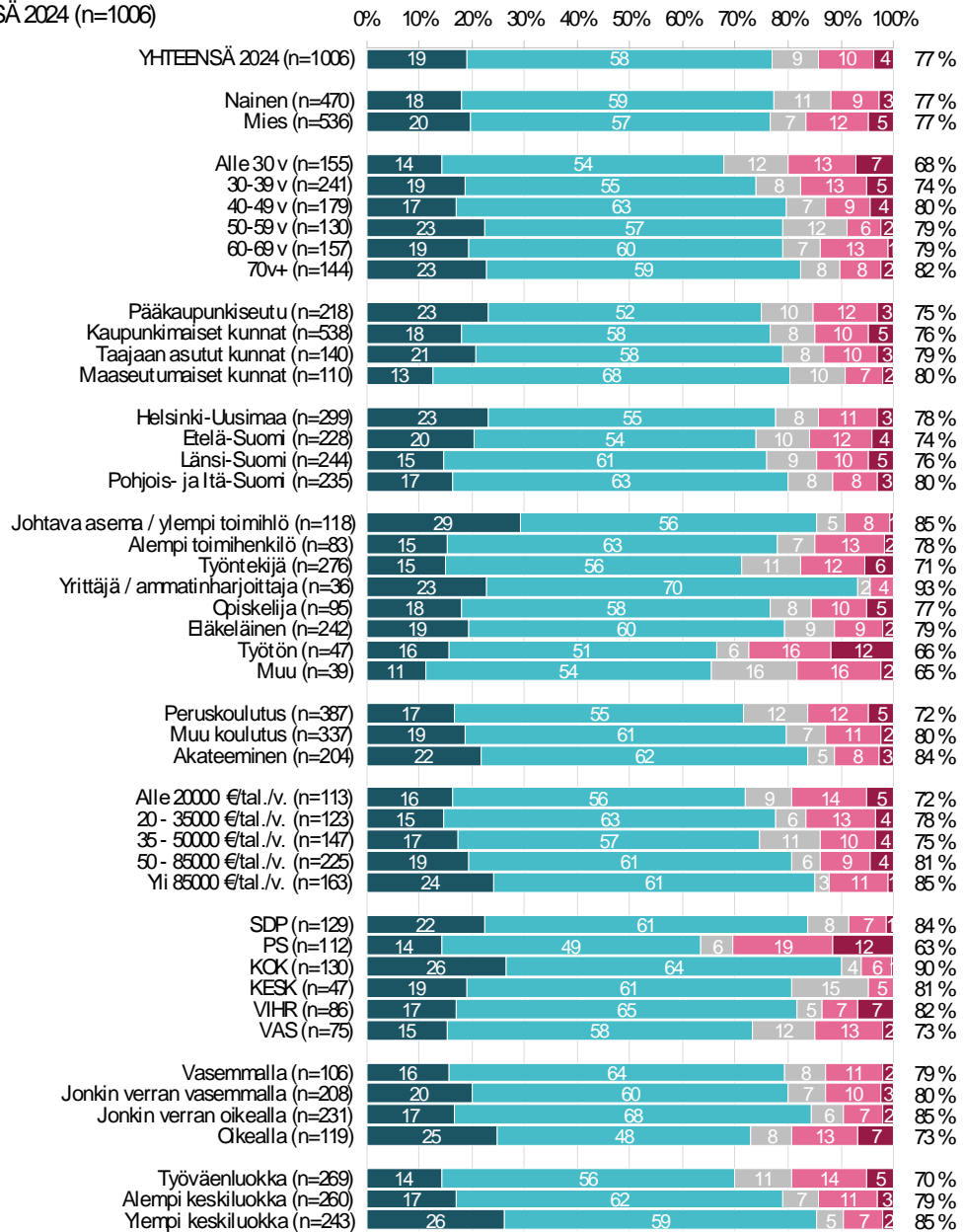
■ Hyin suurta ■ Melko suurta ■ En osaa sanoa ■ Melko vähäistä ■ Hyin vähäistä

Kuva 7.

Miten arvioit tieteen ja tekniikan kehityksen muuttavan ihmisten arkielämää seuraavien 10–20 vuoden aikana?

Merkittävästi paremmaksi +
Jonkin verran paremmaksi

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

■ Merkittävästi paremmaksi ■ Jonkin verran paremmaksi ■ En osaa sanoa
 ■ Jonkin verran huonommaksi ■ Merkittävästi huonommaksi

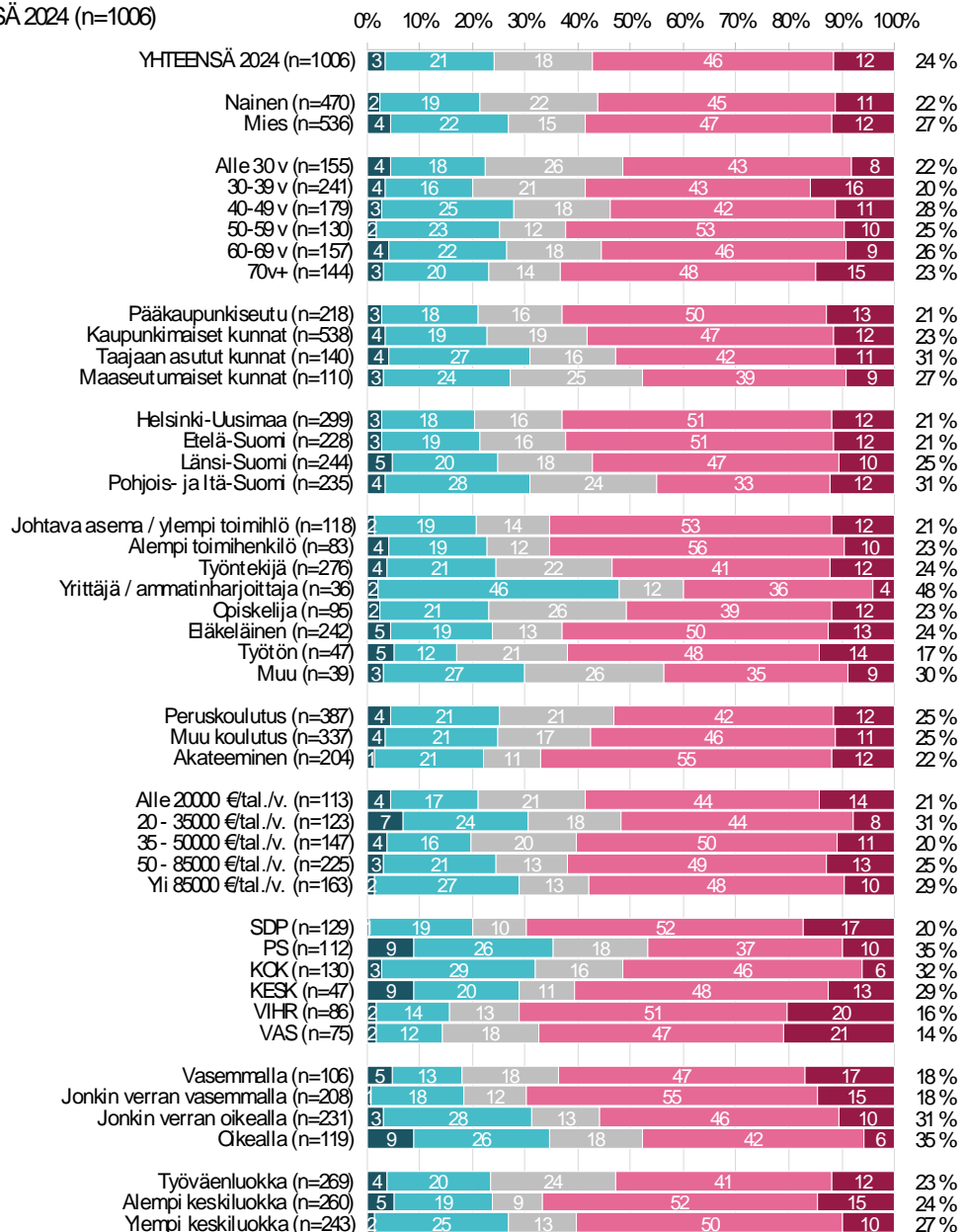
Kuva 8.

Kuinka hyvin tai huonosti seuraavat tieteeseen ja tutkimukseen liittyvät asiat mielestäsi ovat Suomessa?

Tutkimusrahoituksen riittävyys

Erittäin hyvin +
Melko hyvin

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

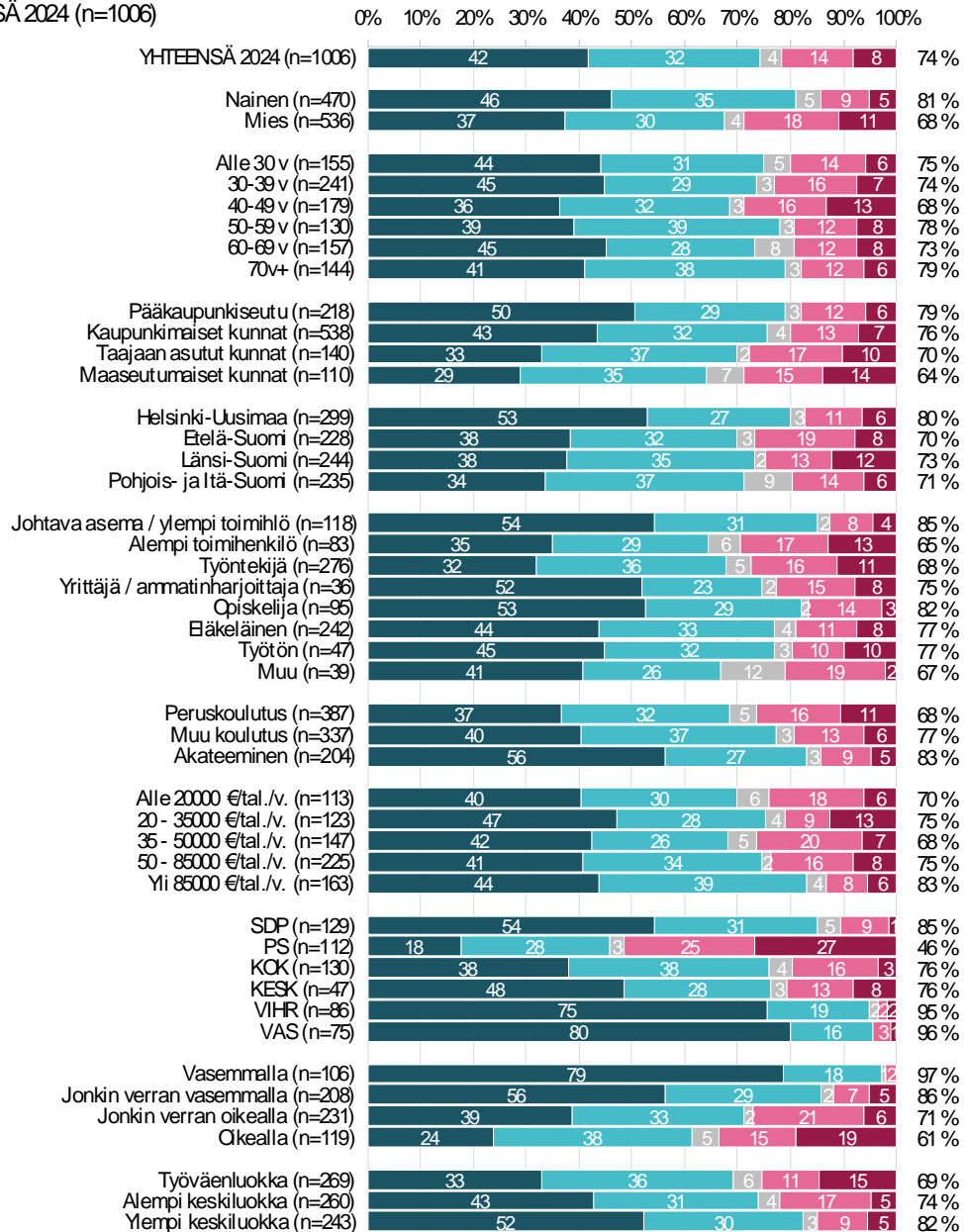
■ Erittäin hyvin ■ Melko hyvin ■ En osaa sanoa ■ Melko huonosti ■ Erittäin huonosti

Kuva 9.

Mitä mieltä olet seuraavista tieteen ja yhteiskunnan suhdetta koskevista väittämistä? **Ilmastomuutoksen eteneminen on todellinen ja vakava uhka, joka vaatii poliittisilta päättäjiltä tehokkaita toimia.**

Täysin samaa mieltä +
Jokseenkin samaa mieltä

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

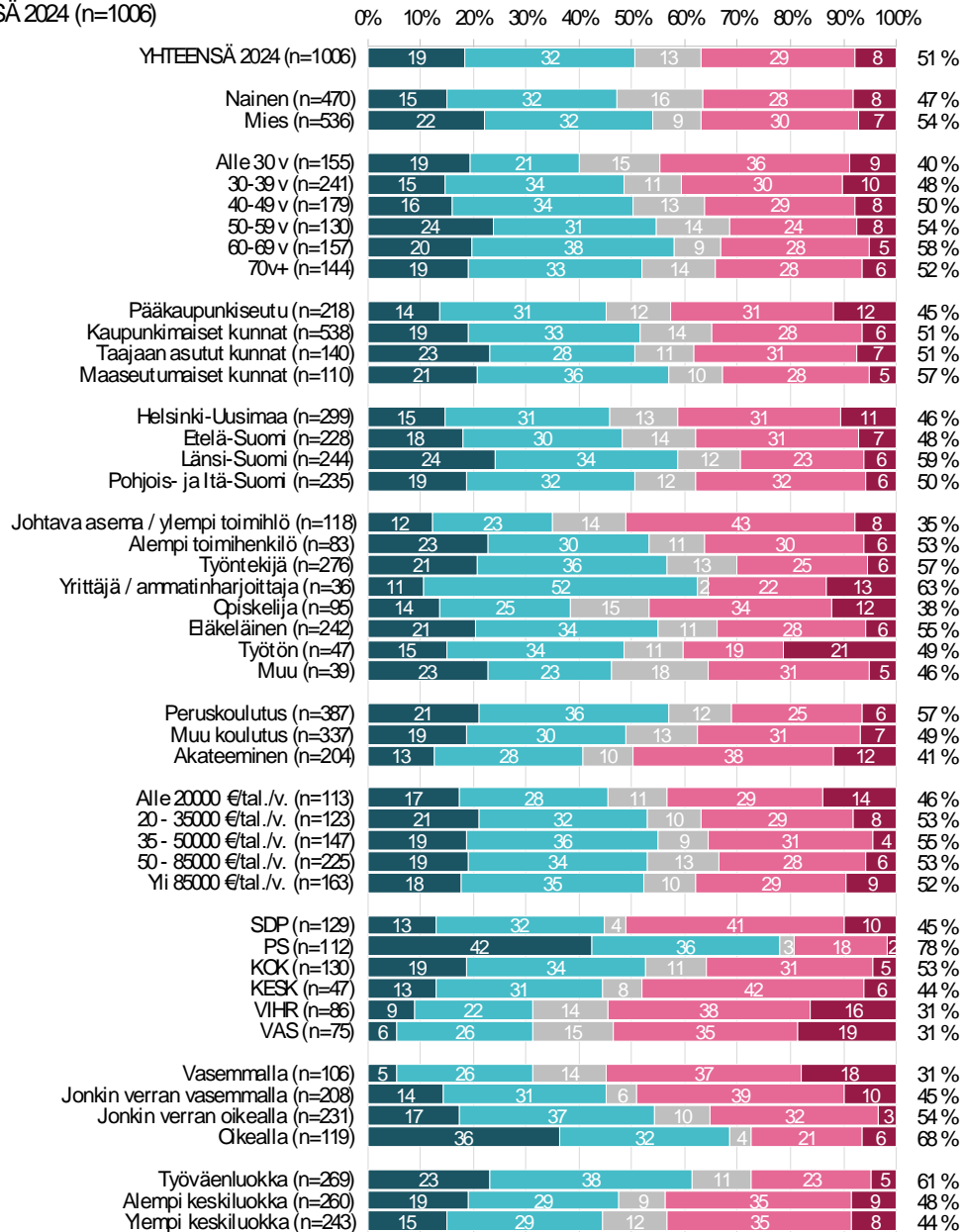
■ Täysin samaa mieltä
 ■ Jokseenkin samaa mieltä
 ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä
 ■ Täysin eri mieltä

Kuva 9.

Mitä mieltä olet seuraavistatieteen ja yhteiskunnan suhdetta koskevista väittämistä? Täysin samaa mieltä + Jokseenkin samaa mieltä

Maassamme tehdään veronmaksajien rahoilla paljon hyödyttöä tutkimusta.

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

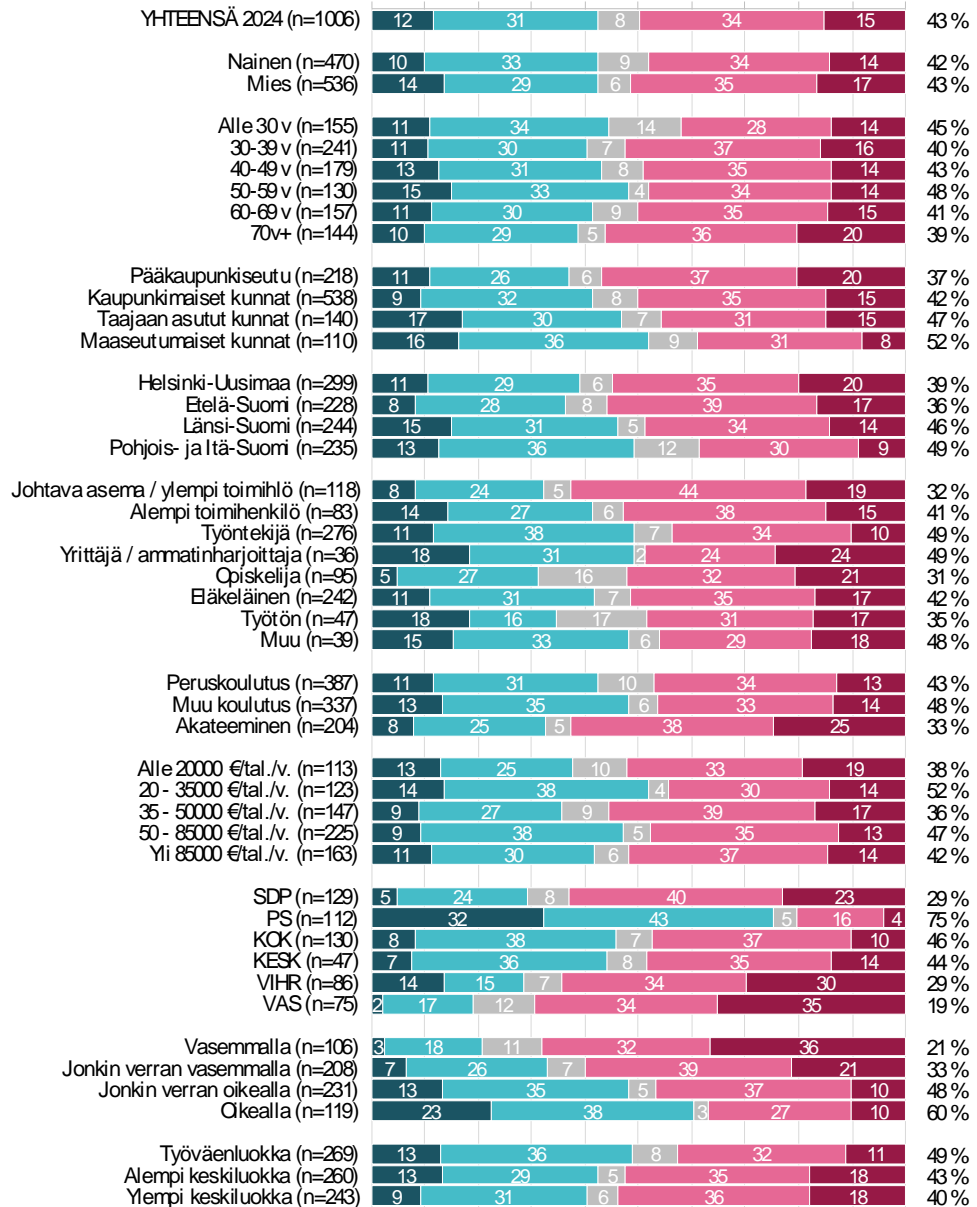
■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Kuva 10.

Mitä mieltä olet seuraavistatieteen ja yhteiskunnan suhdetta koskevista väittämistä? Täysin samaa mieltä + Jokseenkin samaa mieltä

Jos valtion menoja joudutaan leikkaamaan lähivuosina, myös tutkimus- ja kehitysmenoja tulee supistaa kuten muitakin menoja.

YHTEENSÄ 2024 (n=1006) 0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

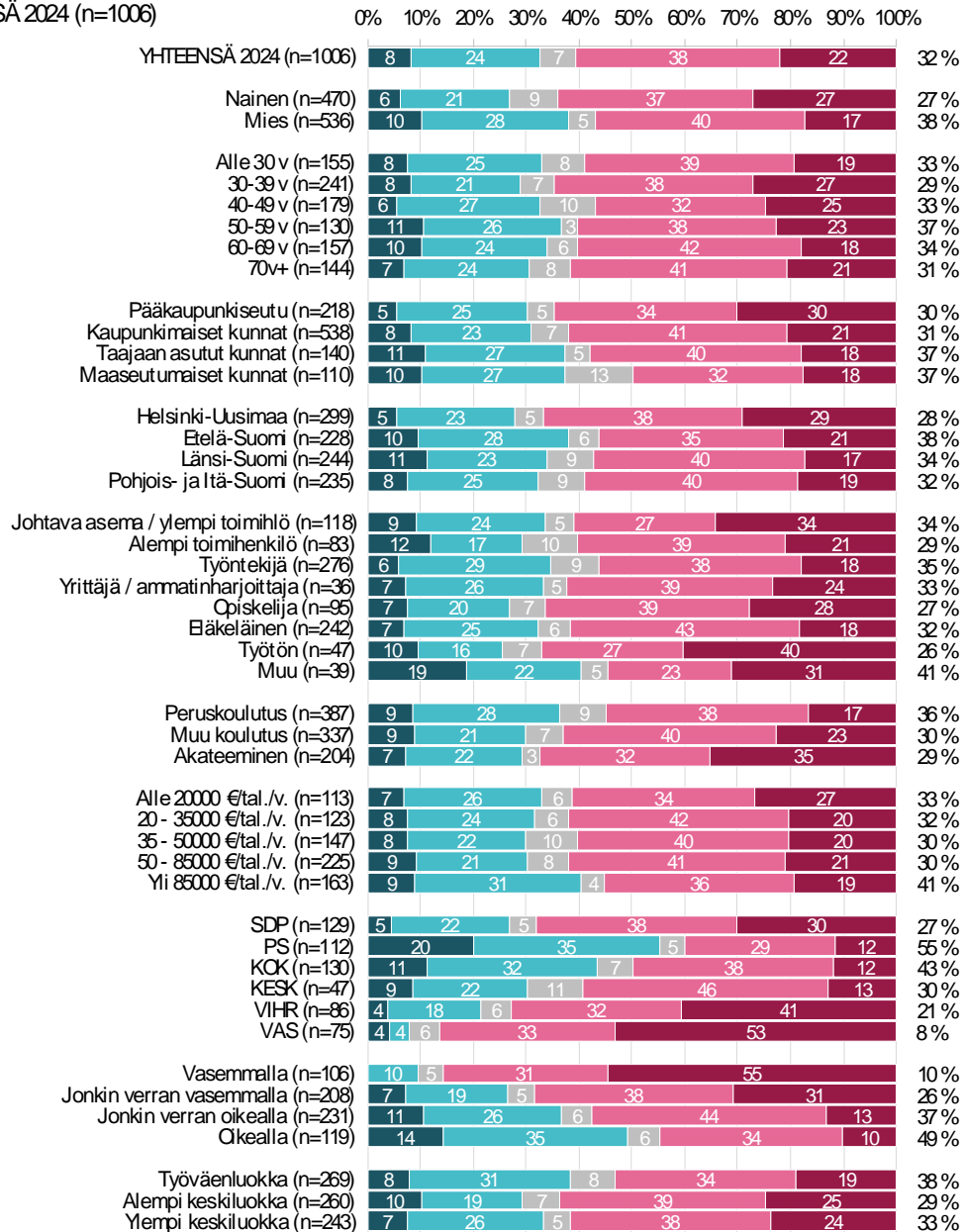
■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Kuva 11.

Mitä mieltä olet seuraavistatieteen ja yhteiskunnan suhdetta koskevista väittämistä? Täysin samaa mieltä + Jokseenkin samaa mieltä

Tutkimusvarat pitäisi kohdentaa vain taloudellisesti parhaiten hyödynnettäville tieteenaloille.

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

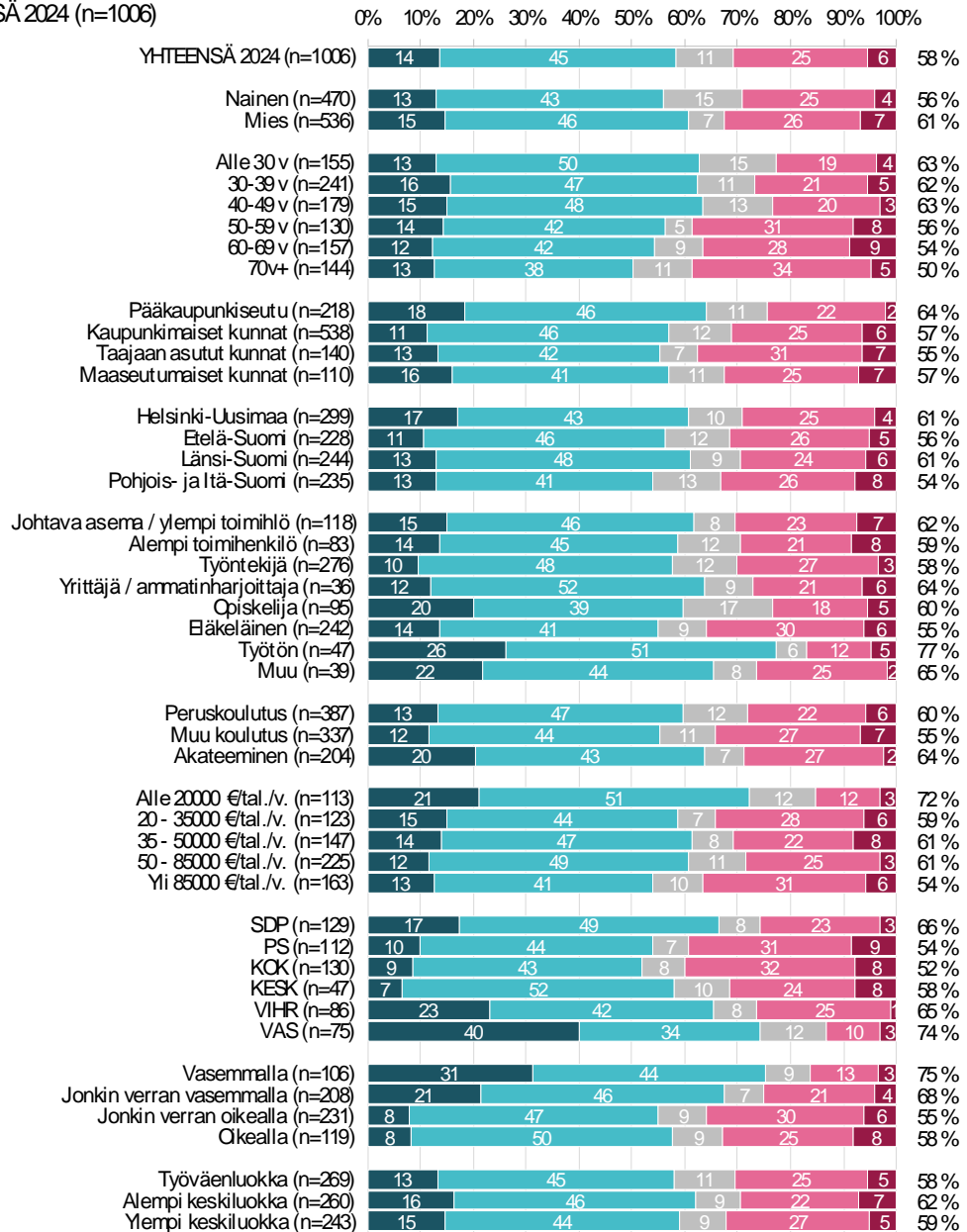
■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Kuva 12.

Mitä mieltä olet seuraavistatieteen ja yhteiskunnansuhdetta koskevista väittämistä? Täysin samaa mieltä + Jokseenkin samaa mieltä

Tieteen edistymisen kannalta on olennaista, että tutkijat itse päättävät, mitä tutkitaan ja miten.

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

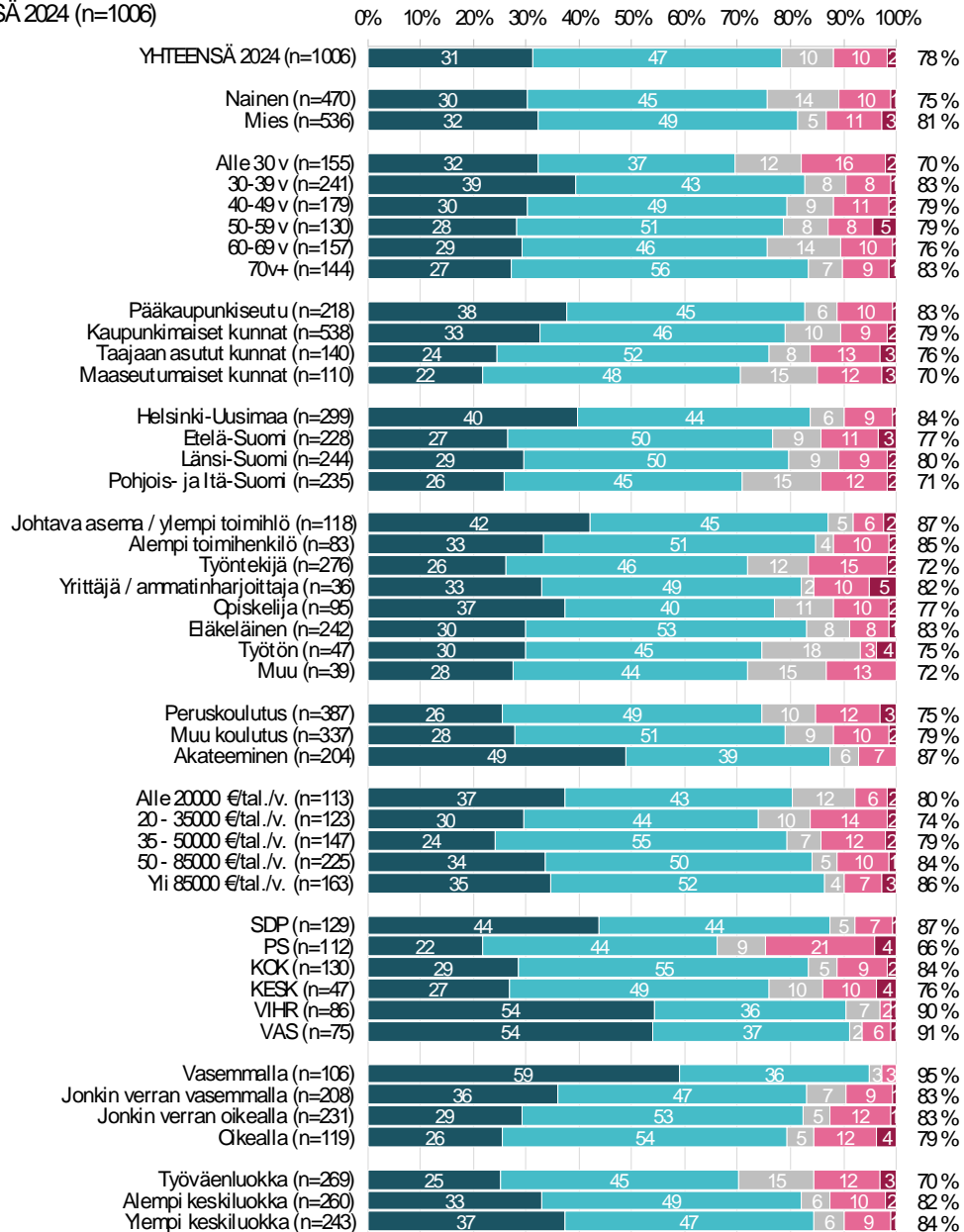
Kuva 13.

Seuraavassa on muutamia väittämiä tieteen ja politiikan suhteista. Mitä mieltä olet näistä väittämistä?

Poliittisen päätöksenteon tulee pohjautua tieteeseen ja tutkimustietoon.

Täysin samaa mieltä + Jokseenkin samaa mieltä

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

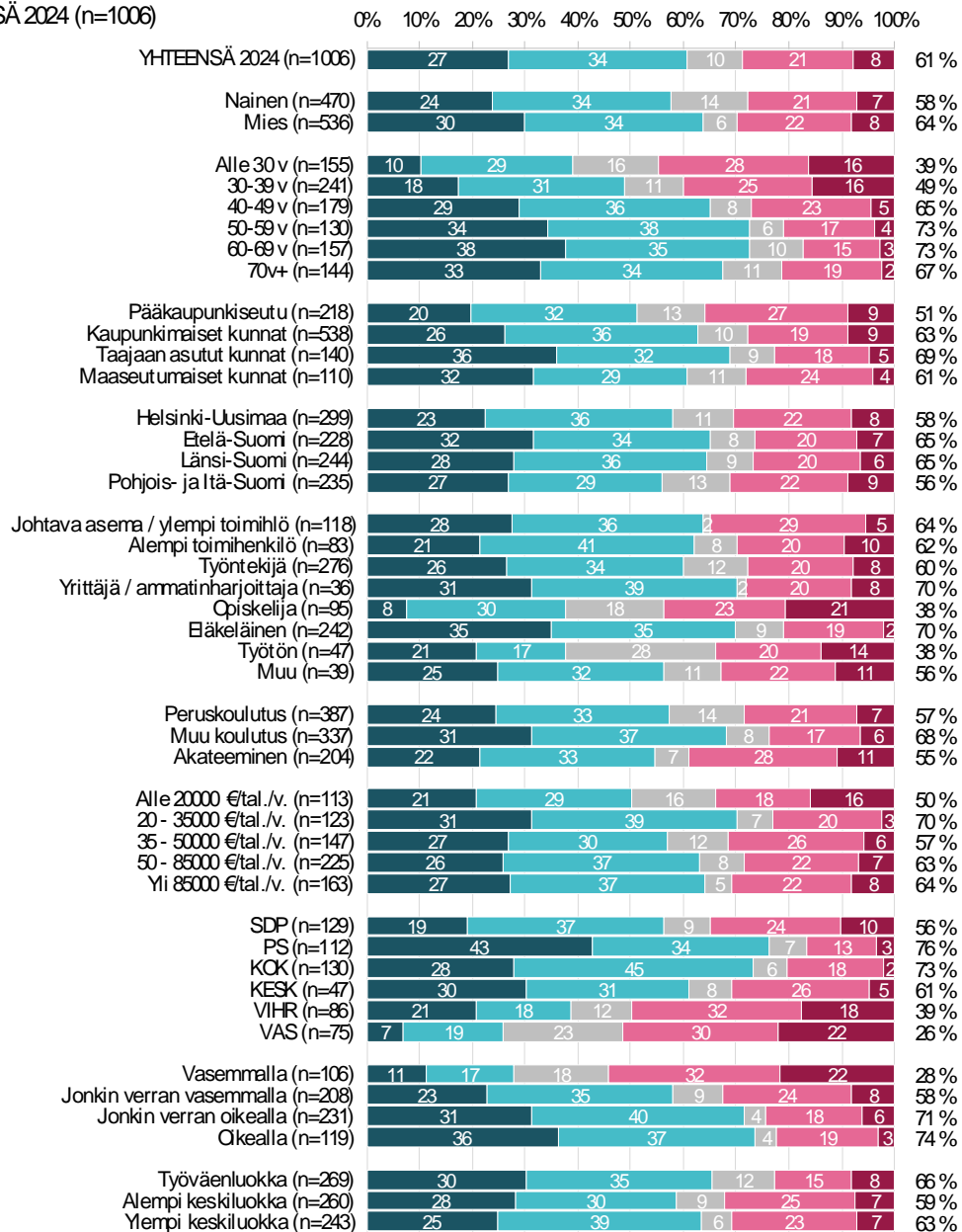
Kuva 14.

Seuraavassa on muutamia väittämiä tieteen ja politiikan suhteista. Mitä mieltä olet näistä väittämistä?

Tutkijoiden ei pidä sekaantua politiikkaan

Täysin samaa
mieltä + Jokseenkin
samaa mieltä

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

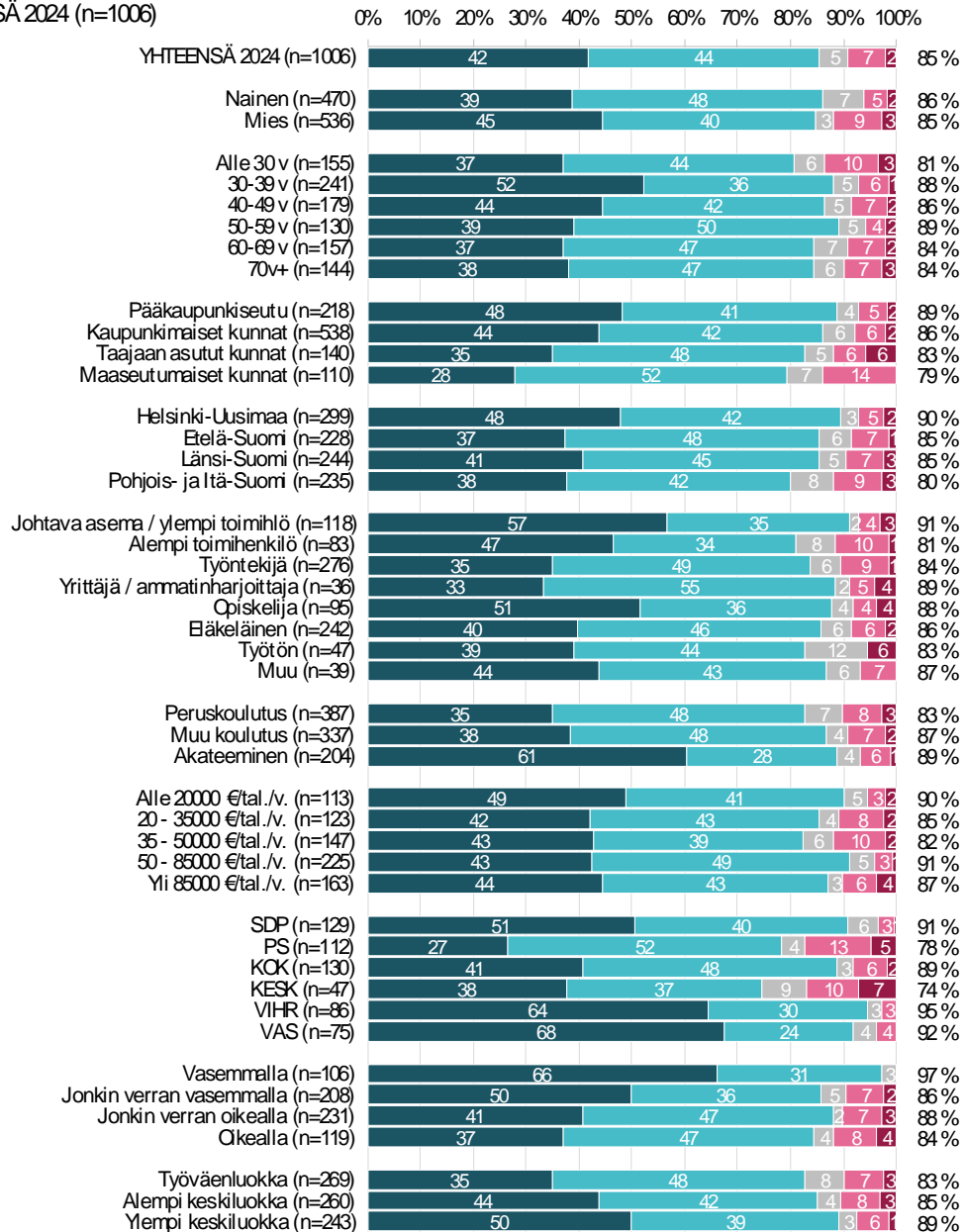
Kuva 15.

Seuraavassa on muutamia väittämiä tieteen ja politiikan suhteista. Mitä mieltä olet näistä väittämistä?

On oikein, että tutkijat osallistuvat julkiseen keskusteluun ja antavat suosituksia päätöksenteon pohjaksi

Täysin samaa mieltä + Jokseenkin samaa mieltä

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

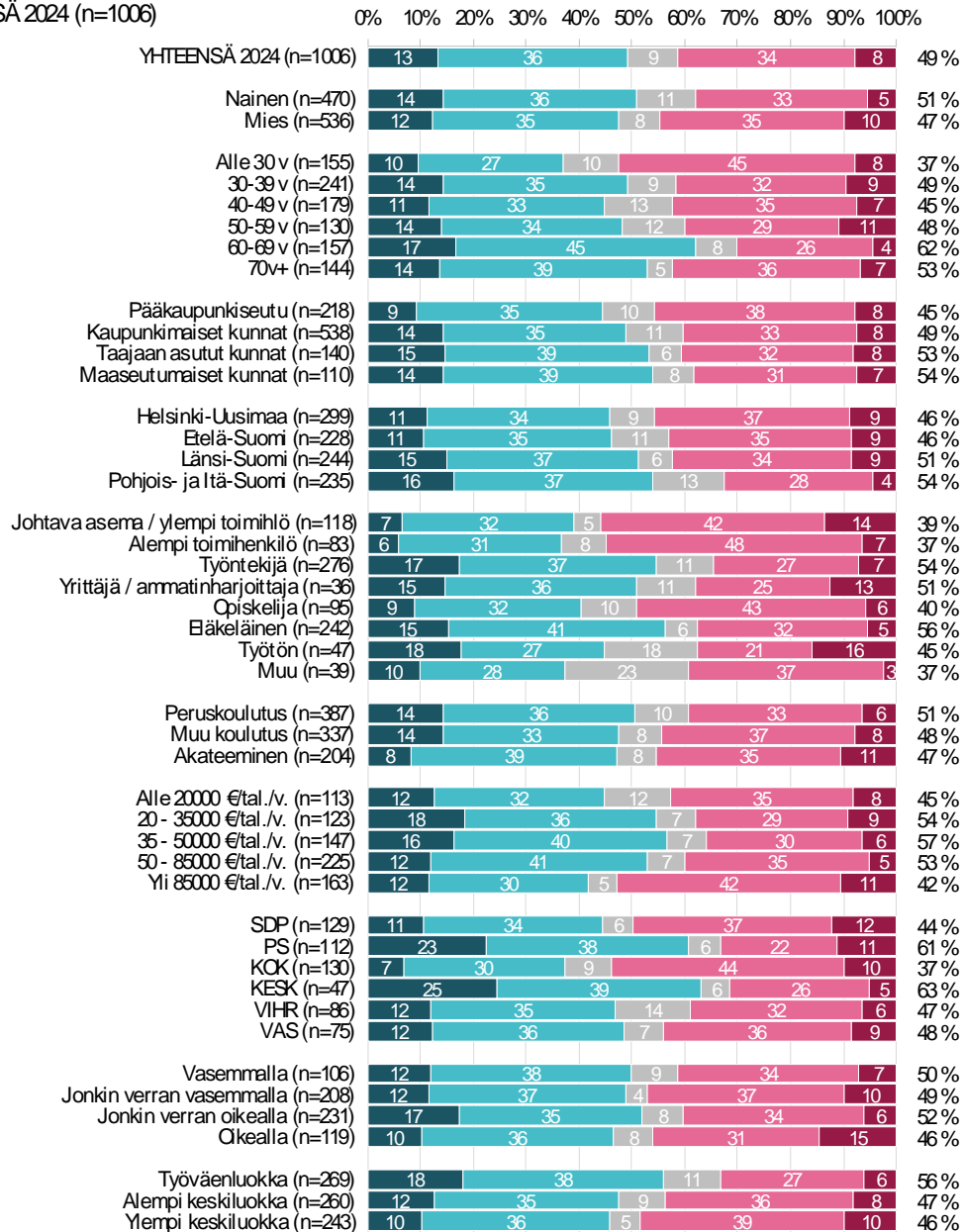
Kuva 16.

Sitten vielä tieteensuhteesta arkielämään, uskoon ja henkilökohtaisiin näkemyksiin. Mitä mieltä olet väittämistä?

Tieteen ja tekniikan kehitys muuttaa ihmisten elämää ja elämäntapaa liian nopeasti.

Täysin samaa mieltä +
Jokseenkin samaa mieltä

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

■ Täysin samaa mieltä
 ■ Jokseenkin samaa mieltä
 ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä
 ■ Täysin eri mieltä

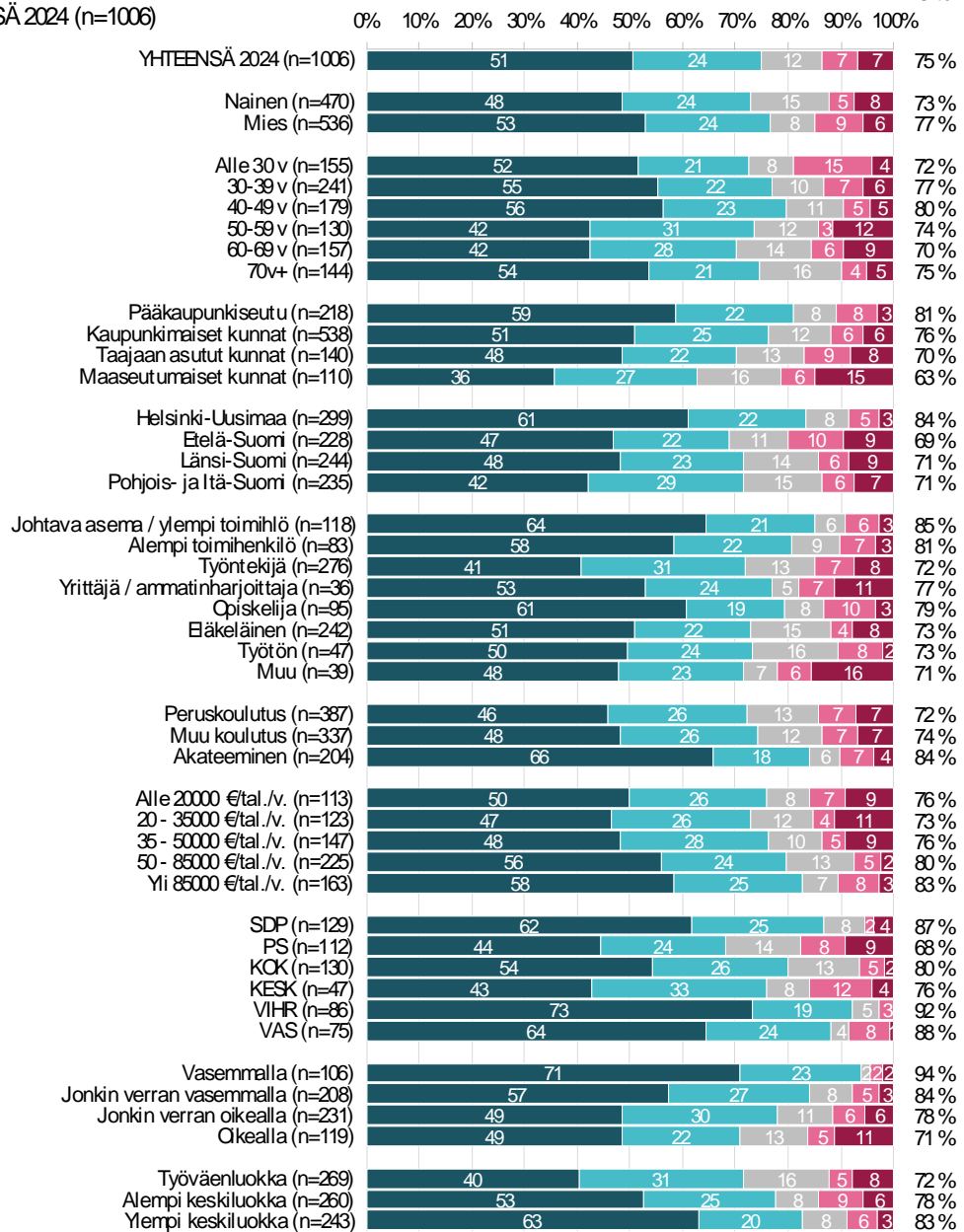
Kuva 17.

Sitten vielä tieteensuhteesta arkielämään, uskoon ja henkilökohtaisiin näkemyksiin. Mitä mieltä olet väittämistä?

Ihminen on kehittynyt vuosimiljoonien aikana muista, varhaisemmista eläinlajeista.

Täysin samaa mieltä +
Jokseenkin samaa mieltä

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

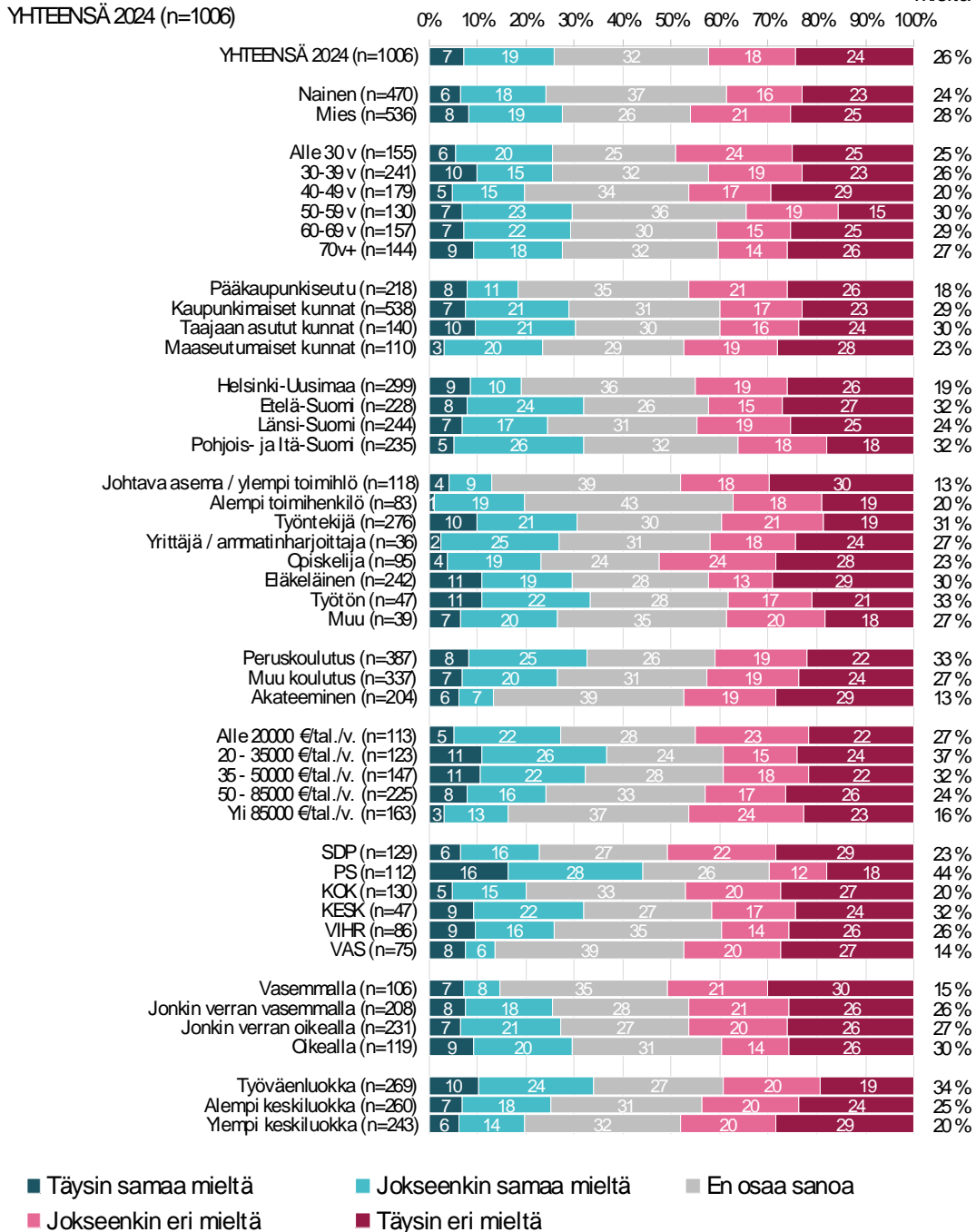

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Kuva 18.

Sitten vielä tieteensuhteesta arkielämään, uskoon ja henkilökohtaisiin näkemyksiin. Mitä mieltä olet väittämistä?

Vaikka ufohavaintoja ei ole tieteellisesti todistettu, vierailuja ulkoavaruudesta maahan on tapahtunut. Täysin samaa mieltä +
Jokseenkin samaa mieltä

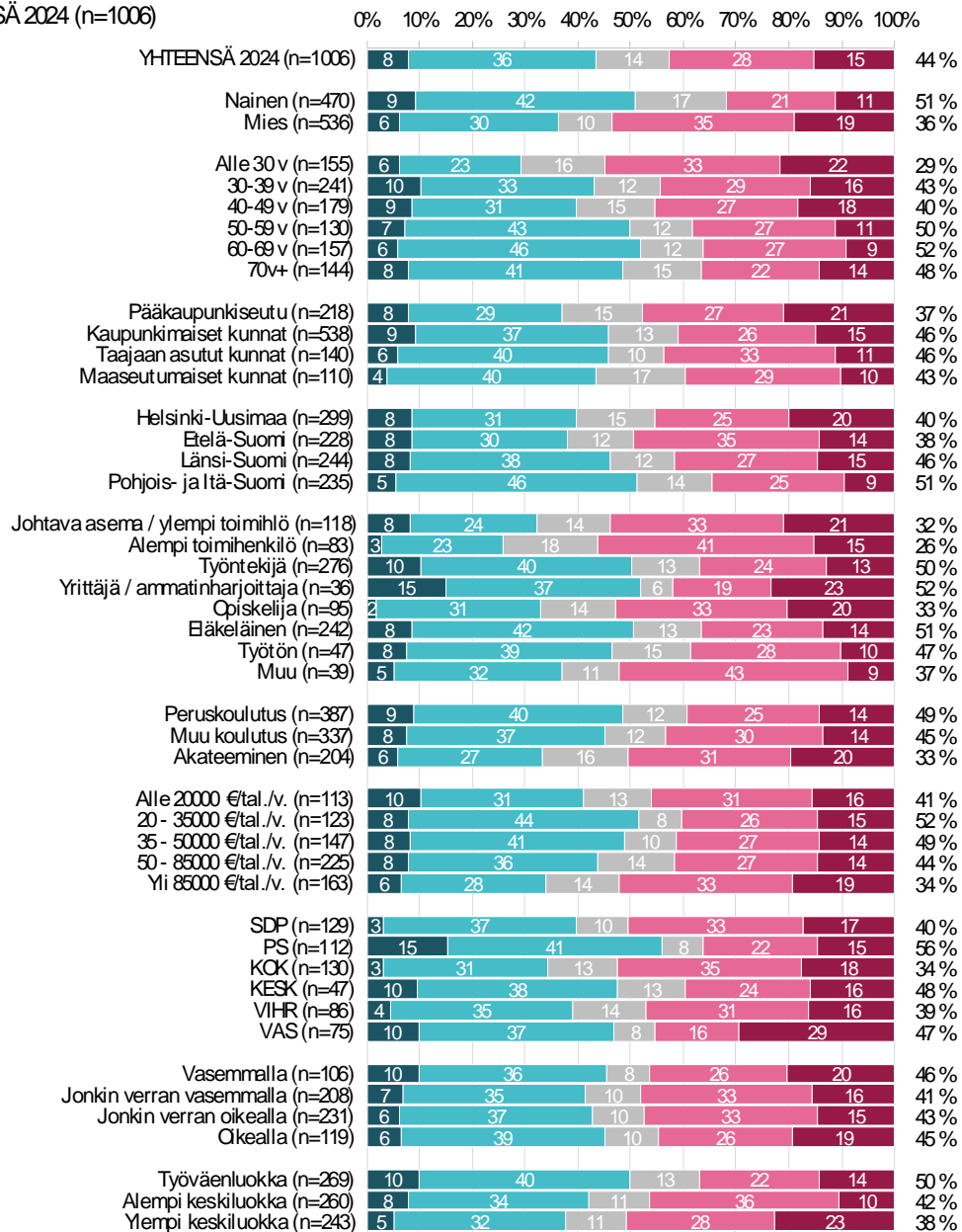
Kuva 19.

Sitten vielä tieteen suhteesta arkielämään, uskoon ja henkilökohtaisiin näkemyksiin. Mitä mieltä olet väittämistä?

Ns. kansanparantajat omaavat tietoja ja taitoja, joita lääketieteellä ei ole.

Täysin samaa mieltä +
Jokseenkin samaa
mieltä

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

■ Täysin samaa mieltä
 ■ Jokseenkin samaa mieltä
 ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä
 ■ Täysin eri mieltä

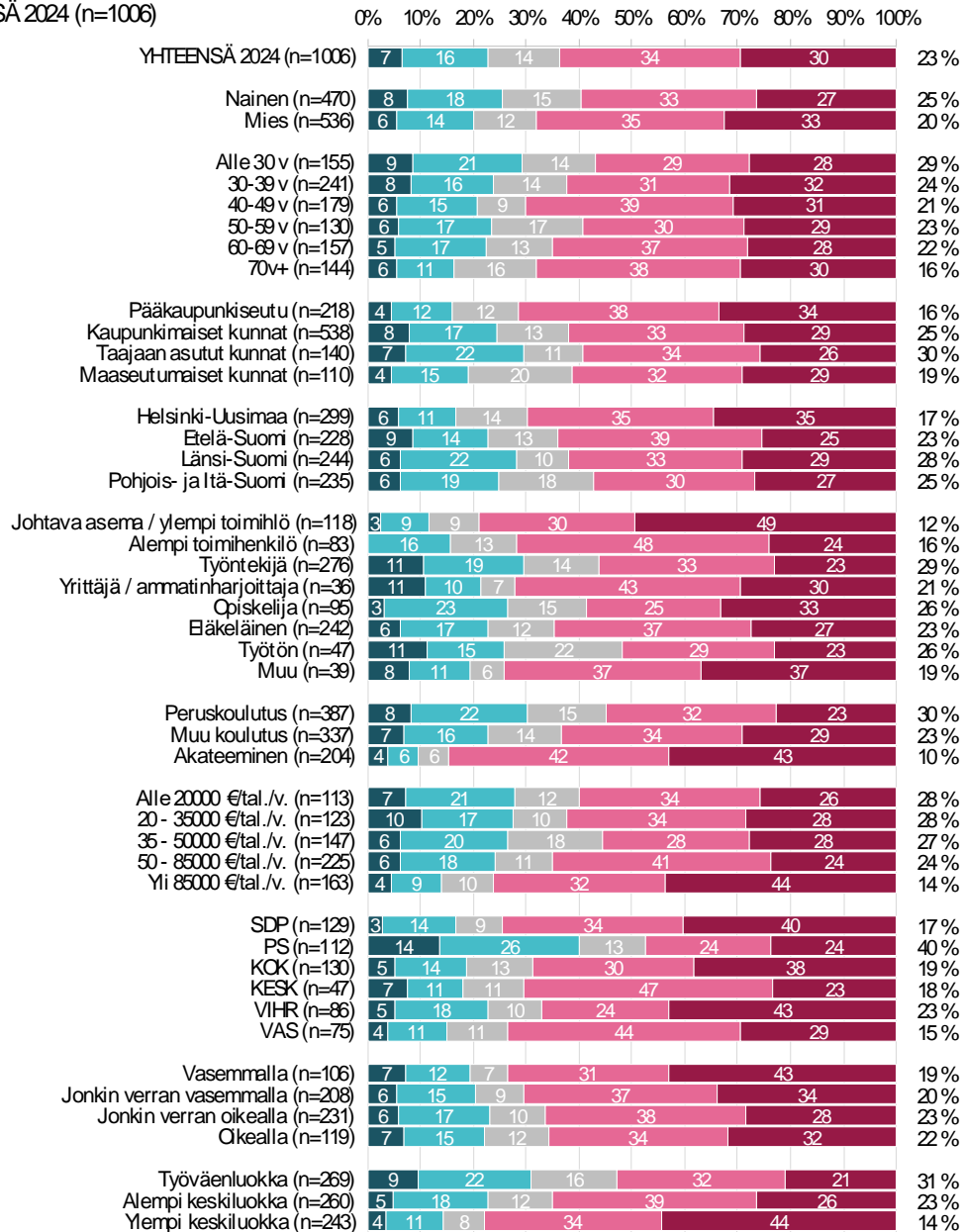
Kuva 20.

Sitten vielä tieteensuhteesta arkielämään, uskoon ja henkilökohtaisiin näkemyksiin. Mitä mieltä olet väittämistä?

Luontaislääkkeet ovat monissa tapauksissa parempia kuin lääkärin määräämät apteekkilääkkeet.

Täysin samaa mieltä +
Jokseenkin samaa mieltä

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

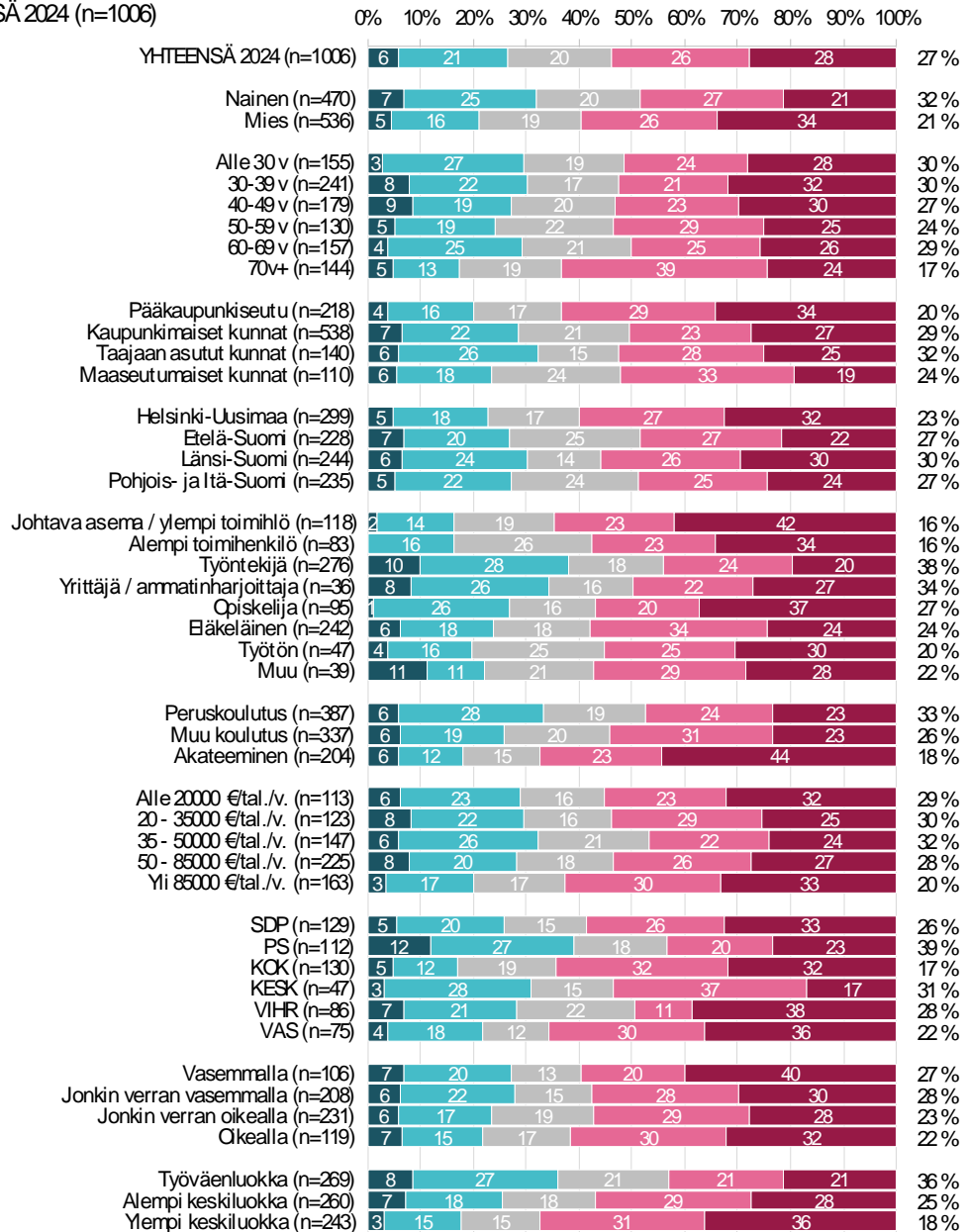
■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Kuva 21.

Sitten vielä tieteensuhteesta arkielämään, uskoon ja henkilökohtaisiin näkemyksiin. Mitä mieltä olet väittämistä?

Vaikka homeopatialla ei ole lääketieteen tunnustusta, se on tehokas tapa hoitaa sairauksia. Täysin samaa mieltä +
Jokseenkin samaa mieltä
mieltä

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

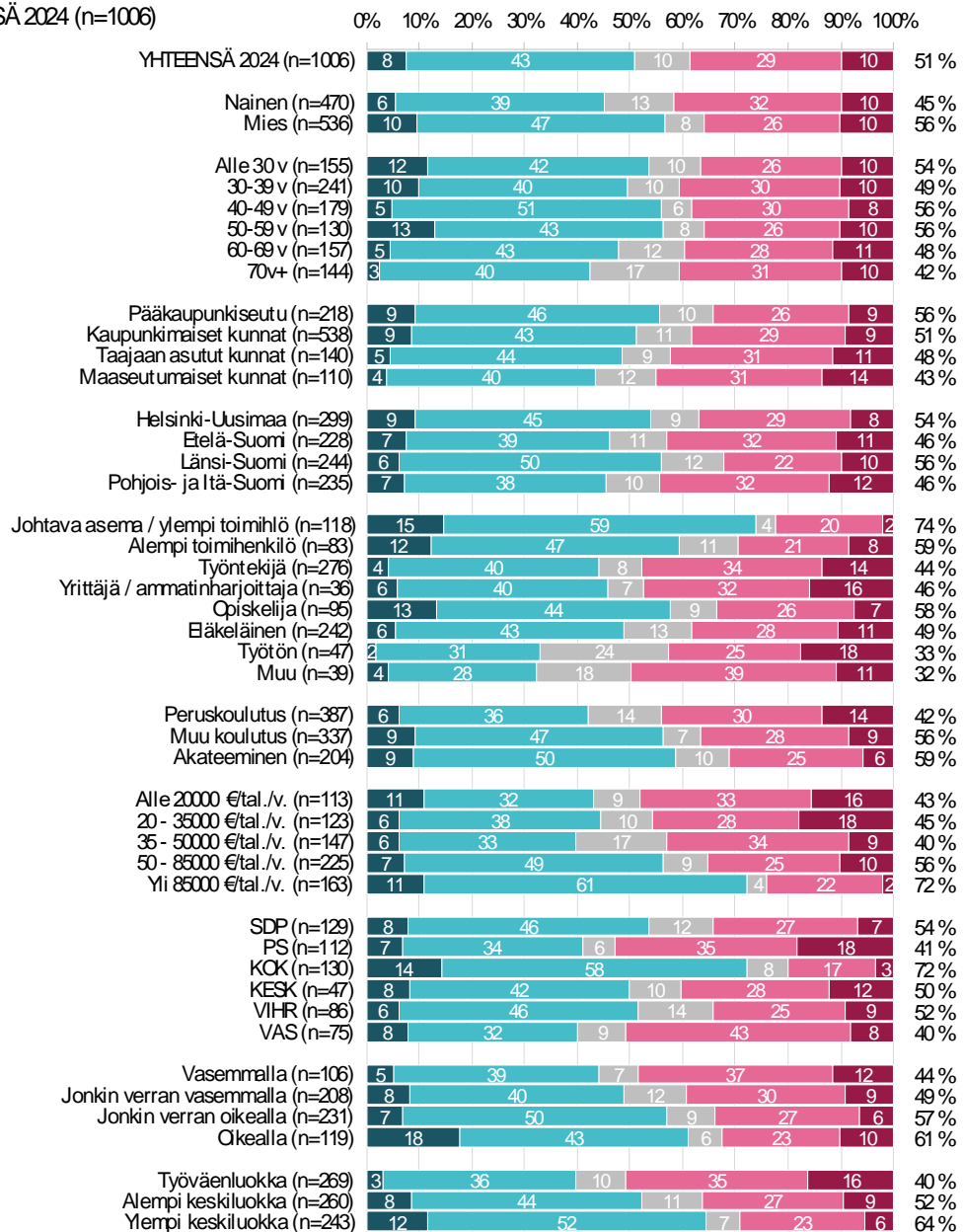
■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Kuva 21.

Miten suhtaudut tekoälyyn ja sen soveltamiseen yhteiskunnassa?

Erittäin myönteisesti
+ Melko myönteisesti

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

■ Erittäin myönteisesti

■ Melko myönteisesti

■ En osaa sanoa

■ Melko kielteisesti

■ Erittäin kielteisesti

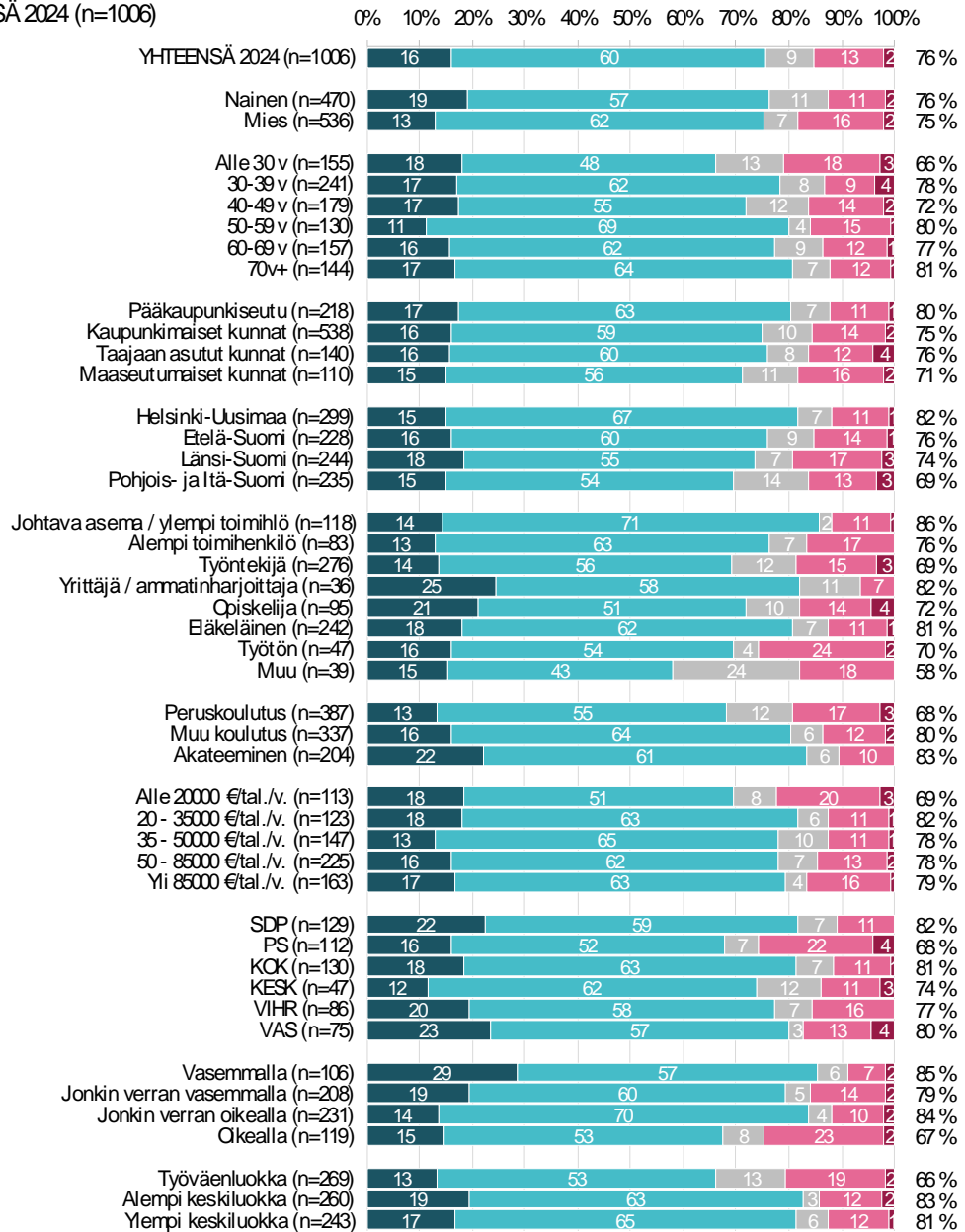
Kuva 22

Kuinka hyvin tai huonosti seuraavat tieteeseen ja tutkimukseen liittyvät asiat mielestäsi ovat Suomessa?

Tieteen ja tutkimuksen tasoyleisesti ottaen

Erittäin hyvin +
Melko hyvin

YHTEENSÄ 2024 (n=1006)

■ Erittäin hyvin ■ Melko hyvin ■ En osaa sanoa ■ Melko huonosti ■ Erittäin huonosti